

շինութիւնը կը զերգանցէ արդէն ստացանքուր
կործանարարութիւնը:

Իստապոլի 20000 թանց աւաթիւնեան մար-
տանաւ մը և չինջ չաւ ալ ստացանք ընդդ-
մեցին Աւստրիոյ ջուրերուն մէջ: Օղին մէջ դաշ-
նակցները չհաճախէին զորք մը կը կատարեն չի-
մա թշնամի ստանալները կործանելով և Բա-
լաների վրայ ուսմանը ձգելով: Ամերիկեան սա-
տանորդներ մասնաւոր յիշատակութեան արժա-
նի գործեր կատարեցին:

Լուրեր կը շրջին թէ երկու միլիոն զերմա-
կան փոքրիկ զինքեր զաղտնի մաշուցած են Ամե-
րիկայ, բայց ինչեւ ներկայ թուելին ատենց ո՛ր
բլլալը չէ ստուգուած:

Իրաւաստի մէջ Սին Տէլն յեղափոխականներ,
Թուով իր 500, մերթապիւնեան Անգլիոյ կա-
ռավարութեան կողմէն որպէս զանախիցներու
զատիկ զաւանաններ և Գերմանիոյ ի նպաստ զա-
ւարդներ:

Շարժումն միջոցին Պափուր յայտարարեց թէ
Հաւատութեան յուրճ առաջարկ մը ռազմիկներու
կողմէն նկատի պիտի առնուի: Ըստ թէ այսօր-
նակ առաջարկ մը դեռ չէ եղած:

Նախագահ Ռիչարտ Հակոբեան արտայայտուե-
ցաւ պետութեան պատերազմի արարքները են-
կային մէջ ընկելու զաղտնաբերելու: Հաւատութիւնը
պարտադրելու կողմնակից աներկիւն քաղաքա-
կան մարմին մը յայտարարեց թէ մենք նախ պէտք
է չափել պատերազմը և ապա խորհիւն խաղա-
ցութեան մասին: Պապը մտադրած էր այս օրերս
Հաւատութեան կողմակի մըն ալ զրկել ռազմիկնե-
րուն: Ժամանակը անցած է ու տակաւին կողակեր
յոյն չէ տեսած: Արմենիոյ Հանրապետութեան
նախագահը յայտարարեւ է թէ իր երկիրը չէզոք
պիտի մնայ:

Ասանց հացի օր մը որոշուեցաւ Աւստրիոյ մէջ,
Գերմանիա ևս զմեկ հացի ունեցիկն քան տակաւ
պակեցիկ:

Մոսկուայէն կը հետադուրի թէ Կոմիտսի կա-
ռավարութիւնը Հաւատութեան առաջարկը և թիւ-
բերուն օրոնք, Գերմանիոյ Հետ միասին, պա-
հանգիստ են որ Կոմիտսի ինքնորոշութիւնը մէջ
փարեն իրենց Հաւատութեան քանակութիւնները:
Գերմանիոյ զինուորները Ֆինլանդիայի ծովածոցին
մէջ Պարթո կղզին դուրսը են և այժմ Փէրթո-
կերտան միայն 30 մղոն հեռաւորութեան վրայ
են:

Իսլանդ և պոլշիկի տարրերը ստակալի ընդհա-
րում մը ունեցած են Պարթո մէջ ուր երկուստեք
սպաննուածներու թիւը կը հասնի 5000 ի:

Թիւրքերը մասն են Պարսկաստան և զրաւած են
Սաուդիոյ մէջ և Իւնիւն քաղաքները Ռաբիոյ լը-
նին հարաւակողմը, կրտ Քիֆիլիսէն քաղաք
հետադուր մը: Թիւրքերը այժմ կը ջանան առնել
Եգիպտոսի տակեց կը յուսան սպաննուած անգլիացի-
ներուն Միջագետքի բանակի թիկունքին:

Արմենիոյ յուրք կը գոմէ նաև Լանի դրամուր
թիւրքերէն: Նաև հաշիկան նոր ծարղերու քաղ-
տիւր:

Գերմանիոյ ստանալու մը Անգլիոյ վրայ սա-
պանակութիւն մը փոքրէ: Թշնամիին շորս օ-
գանակները կործանուած են: Բաւական թուով
ուսմանը ձգուած են Լանտոնի շրջակայքը: Տա-
կաւին միասը ստուգուած չէ:

100 միլիոն տարրի Հանգանակութիւնը, ամե-
րիկեան Կարմիր Խաչին ի նպաստ, սկսած է ան-
օրինակ թափով մը: Ամէն անհատ կակնկալուի
մեծ ու փոքր նախապաշտօններով մասնակցելի
այս ժողովրդական քաղաքացիական կազմակերպու-
թեան:

Շրջաններ և յոյները ստանալի գրգռման մէջ են
Թիւրքիայէն ու Պաղեստինէն Հասած վերին լու-
րերու պատճառաւ, ըստի որ թիւրքերը այս ան-
գամ սկսեւ են այն միւսնոյն խզմանութիւնները
զորեղանքի այս ժողովուրդներուն վրայ ինչ որ
բերէ էին հայերուն:

Պատերազմի Լուրեր

—Ամերիկայութիւններով յիշ շրջան մը պիտի
բլլան յաւանակայ մէկ քանի շարքները, երբ
զերման ապստամբութիւնը կը խորհի բուռն ճիգ
թափել ընկանելու համար զանախիցներու մը-
րաւանդներուն հակառակ: Անկող պատրաստութիւններ
կը տեսնուին երկուստեք և հրետամարտը կը
շարունակուի անօրինակ կատաղութեամբ: Սա-
տանորդներու զորքունելութիւնը անմարդկայ
կռուով մը կը ցուցնէ: Դաշնակիցները կարող ե-
ղած են պայքին կոխելու մէջ զերգանցութե-
լիւն մը մեղք բերել և թշնամիին այդ քաղաքի
ջրանոց Գերմանիոյն ակնկալուած երկրորդ մեծ
յարմակողականին ծախսութիւնը պիտի բլլայ
սկիզբն ապստամբութեան մեծ յաղթութեան օրուն
համար արդէն Ամերիկա կը փոխադրէ անհամար
զինուորներ զէպի Ֆրանսա:

—Իրաւաստի ապստամբական շարժումն ետե
զերման զաւաթներուն խառն մը գտնուիլը բա-
նուցուած բլլալով անգլիական կառավարու-
թիւնը անմիջապէս պիտի սկսի մեծաքանակ մեր-
թակայութիւններու:

—Գերման կառավարութիւնը նոր օրէնքով մը
պատմի կը անձնակ ալի բոլոր երեսաստորդնե-
րուն և օրիորդներուն օրոնք 20 տարեկանէն ետք
կամուսնանա:

—Արաբները ժողովուրդը չեղադրուելիկեան
զորավար Սէմիթիոյ որպէս ապստամբութեան
նկատի մեծ կերպով կը ջանայ անոր շուրջ համա
խորհելու ստակալելու համար պոլշիկիներու և
անասաններու աղկերութիւնը:

—Աւստրիոյ կայսր Բարթոլոմէ Սաֆիա և Պալա
ուղեւորուած է աղկերու համար իրեն նման
արքանուած վեհապետներուն:

ԳԵՐՄԱՆ ՄԵՐԱՊԻՐԸ ԶՈՐԸ ԻՆՄԱՍ

Գերման զաւաթութիւնները և զաղտնիները
Լանտոնի մէջ երկուստեք ժողովուրդներուն
իւր ճայնակներն, Գերմանիոյ, կողք իրարուն սուր

փուշ մը եղած է: Անոր յայտնութիւնները կար-
ծաւ ստակալելութիւն մը յաւանք բերած են Գերմա-
նիոյ կողք մը խորագրերներու մէջ: Չոր օրինակ
Պէրլինի մէջ Հրատարակուող «Թափ» լրագիրը
հետեւեալ տողերու մէջ խզմալի խառնափառութիւն
մը կրնէ բուրք զերման ծրարներուն վիճումին:

«Մեր շատ մը հայերները խաբեցին մեզ: Մենք
կակնկալեցինք որ Հնդկաստանը ոտքի պիտի ել-
նէր երբ առաջին ուսմարը կրակուէր Եւրոպայի
մէջ: Եսկայն իրականին մէջ բիրտաւոր Հնդկաս-
տանցիներ անգլիացիներուն հետ եկան մեղի զէմ
կուսելու: Մենք կը յուսայինք որ անբողջ բրիտա-
նական կայսրութիւնը բաժան բաժան պիտի ըլ-
լար: Եսկայն կերեւի որ բրիտանական զաղթա-
փայրերը աւելի քան երբեք սերտօրէն կապուած
են մայր Հայրենիքին հետ: Մենք կը յուսայինք որ
յաղթական ապստամբութիւն մը պիտի ծագէր
Հարաւային Աֆրիկէի մէջ, բայց ստոր մէջ ուր
յուսաւորելի էր: Մենք կակնկալեցինք որ իր-
նաստի մէջ գծաւորութիւններ պիտի ծագէին:
Եսկայն ստոր փոխարէն տեսանք որ Իրանստան իր
բիրտաւոր յաւաքոյն զինուորները մեղի զէմ զԵր-
կան է: Մենք կը յուսայինք որ Անգլիոյ մէջ յա-
մենայն զէպի խաղաղութիւն ուղղութիւնը արեւոյ
պիտի բլլան: Եսկայն տեսանք որ Հաւատաւորու-
թիւնը զերմաններու զէմ կուսելու ետեղին մէջ
Հայկազ: Մենք կը հաւուէինք թէ Անգլիոյ այլա-
սերած է և փոքրուած է նմային վրայ ո՛ւնէ կը-
շիւ ունեւալու: Բայց Հիմա կը տեսնենք որ Անգ-
լիան է մեր ամենէն անարթին: Թշնամին:

«Միւսնոյն ճշմարիտ է նաև Ֆրանսայի համար:
Մենք կը կարծէինք թէ Ֆրանսա անբարոյացած
է և ինքն իր մէջ բաժնուած է: Բայց դաւանք որ
անկիւս անտեղիտալի հակառակորդ մըն է: Արդ՝
անեղք որ մեկ առաջնորդեցին այսպիսի սխալ հա-
շիւներու, իրենց վրայ կը կրեն պատասխանաբ-
արութիւն մը»:

«ՃԻՆԱՏՈՐ (Սուրբ պատերազմ) ԶԱՆԶԱՆՈՒՄ
(Լիբրերէի Տայնէսը)

Այն յայտը զոր Բայցերը դրած էր մասնա-
կաններու սուրբ պատերազմին վրայ՝ ջախջախ-
ուեցաւ երբ իր թնդանութիւնը սկսան կործանել
Ռեմար կաթողիկէ եկեղեցին: Հիմա մը Բայցերը
կողքին Ամիէնը անթափնելով, միմիկ անտեղի
է յուսու որ մասնաւորապէս աշխարհք պիտի գտնէ
զանկալ մեծագոյն վանաւոր զոր շղիթի ուղե-
կրնէ թէ ու թիկունք ունեւալ: Մեթուական Է-
կեղեցիին Լախիկոպոսներէն Մը Ռօքը, որ
Հնդկաստանի մէջ միօրինարութիւնը բրած է, մե-
ղի կրտ թէ Հնդկաստանի մասնաւորականները կը
հարցնեն: «Ի՞նչ տեսակ մարդիկ են այս զերման-
ները: Անոնք պաշտամունքի տեղերուն հանդէպ
բնաւ յարգանք չունին, նոյն խել Աստուած չեն
յարգեր: Եթէ անոնք Հնդկաստան գալին, պիտի
ուղկին կործանել մեր մզկիթները և պղծել մեր
սրբապայքերը: Ուրիշ նկատումները դուրս՝ Է-
կեղեցիորդը ինչ Երբեք Եկողը թիւրքի թիւրքանք
հետ ունեցած մէկ տեսակցութեան մէջ կը ցուց-
նէ թէ Բայցերին սխալմունքը ուրիշ չաւ մըն ալ
է ոչ-զերման հոգեբանութիւնը ծուռ մեկնելուն:
Լախիկոպոսը կրտ: —

«Եթէ Բայցերը յաղթէ իր երազած սուրբ պա-
տերազմը կազմակերպելու մէջ, Հնդկաստանի 67
միլիոն մասնաւորականը միադնելով Թիւրքիոյ
մասնաւորականներուն զանախիցներու զէմ, անկիւս
կարող կրկնաւ բնաւորել ստուար թուով անգլի-
ացիներ և ուրիշ աղիակաւորութիւն ժողովուրդներ՝
օրունց ցրուած են Հնդկաստանի ամէն կողմերը:
Այս կերպով Հնդկաստանի մէջ բարեկամ տարրի
մը անցիկ օժանդակութիւնը պիտի ունենար:
«Բայց Էթէ Բայցերը հիմաու հոգեբանութեան
մասին ո՛ւնէ հակադրութիւն մը ունեցած բլլալու
պիտի գիտնար թէ անկիւս հակաապագական սր-
կալ մըն էր: Բանի մը տարի առաջ Քառնուփոլի
մէջ զէպը մը պատահեցաւ որ կրնար իրեն իրաւ
մը բլլալ: Ռոշուում կը քաղաքին մէկ քանի կա-
րեւոր փողոցները շիւղէլ: Այս փողոցներէն մէկը
կանցիկը մասնաւորական մզկիթի մը առջեւն է
մզկիթին հակառակ պարզուող աղօթարանի մը կը
հանդիպէր: Ընդունուած էր որ աղօթարանին մէկ
անկիւս որ փողոցին վրայ կը ցցուէր՝ կարելի
իմպիլ գուրս էր, փողոցի շարունակութիւնը ան-
ընդհատ ընկելու համար: Սակայն միացեալ գա-
ւանդներու կառավարիչը վճած էր որ այս փո-
ղոցը պէտք էր շիւղելու: Ռոշու միջին կըր, ո-
ւալուեցաւ որ աղօթարանին ցցուած անկիւսին տա-
կէն փապուղի մը (թիւն) բացուի:

«Այն ժխորը և բողբոք զոր այս միջադէպը ա-
ռաջացուց, զիւրաւ կրնար յեղափոխութեան մը
ծագնիւն Էթէ, քառական խառնափառութիւննե-
րէ վերջ, փոխարեան ինքը քաղաք եկած չլլար:
Այնպիսով թիւրքերը թէ փոխարեան այս զինուոր բ-
րաւ և կանցիկութիւն ցուցուց ճանշարն իրենց
սրտաւորութիւնը վեհաթիւնը, հարկաւ մեծ զեր կա-
տարեց մասնաւորական աշխարհին համակրութիւնը
չունելու և զնելու գտնուել այնպիսի մտաւորականի
մը մէջ որ ներկայ պատերազմին մէջ Անգլիոյ
հանդէպ անոնք հնչաւարմի մանաւորութիւն
ցուցուցին:

«Մասնաւորականները շատ խելացի են: Անոնք
երկու զէպերը բողբոքութեան զրն և տեսան
երկու հակադիր կողմեր թիւրքի և երկուստեք թէ
մեծ և խոր աղկերութիւններ զործարարուեցան
պատճառ տալու մասնաւորականներուն ոչ միայն
այս պատերազմին մէջ համակրութեամբ աշար-
քերելու, այլ իրարու զէմ զէմ վերցնելու: Ռեմ-
արի կաթողիկէ եկեղեցին այս օժանդակութե-
նէն յետոյ, Հնդկաստանի մէջ զերմաններուն կող-
քը անցնելու զէմ զգալուէր անբնական զուրա-
րէր որ Մասնաւորական Անգլային Մարմին մը կազ-
մակցուէր Լընոնի մէջ ուր ևս կը բնակէին: Են-
տեղի հնդիկ մասնաւորականները բողբոքին հե-
տադիրները զրկեցին թիւրքերուն որ պատերազմը
մասնակցութեան հետ մնան: Երբ վերջապէս
ճանաչուեցաւ սեր Թիւրքիա միացեր կը Գերմա-
նիոյ հետ, Հնդկաստանի մասնաւորականները կը

սկին: «Է՛հ, տակաւ քաղաքական պատերազմ մըն
է: Երբէք կործանակ պատերազմ մը չէ և մենք
չպիտի խնայենք մէջը»:

«Անգլիոյ հանգէպ իրենց հաւատարմութեան
հետաքրքիր ապացոյց մըն է թէ՛ ոչ միայն անոնք
իրենց կարալը կործանիցներու շիւղանք պատե-
րազմին մէջ, այլ ամենայն խանդավառութեամբ
կակնկալութեան բրիտանական զորակալին տակ
անոնց զմ կուսելու համար: Ծակաւորները մեկ
հանգանք է որ բրիտանական աղաներու առաջ-
նորդութեամբ մասնաւորական բանակ մը այսօր
տանիկ մասնաւորականներու մեղքին կը կորչէ
Սուրբ Երկիրը»:

«ՓԻԻՆԻԿ»

Ամսօրեայ Հանդէս

«Ինչ կը խորհի «Փիւնիկի» մասին», հարցուց
բարեկամ՝ անգլիոյ յանկարծահառութեամբ
մը:

«Թու իայ՝ փլոմեա (չաւ բարձրէն թուոյ),
փրթաւ բերնէ՛ միւսնոյն առժամայնութեամբ:
«Բարձրէն թուոյ բնի կուզես», զգուսացուց
զիս բարեկամը:

Ասիկ շատ աւելի անցին չի գնաց մեր խառն-
ցութիւնը: Բայց զիւրէն խորհեցաւ որ բողբոք
կան աղգամբ բրած օրակոմա իր մէջ կը խառ-
ցէր բողբոք որ Էթթափաղկաւոր գոյացած էր
միջա-բողբոք մը սրուն ևս ալ անտարրեր գտնուած
էի միւսն այդ բողբոք:

«Փիւնիկի» շորճները ակնյայտի են՝ զնա-
հասանք բոնարարելու տարին: Մէկ կողմէն
անբարեւոր դրանքով, զեղեցիկ տաղաքութիւն,
պատանակութեան թուոյթ, պատկերներ, և աչք լեցնող
ծաւալ: Միւս կողմէն սրբաբնական հայերէն, ներ-
հան միւսը, խորխորհուրդ մակապութիւն
(Տիկի Էրաւիլիքս բնի կուզէմ), ճմտալից և
բողբոքանքանք ուսումնասիրութիւններ և խզմա-
միւս հոգաւորութիւն՝ ամբողջը անթերի կաշու-
ցանկելու: Փիւնիկի պիտի ուղկին յանձն տանել
խորճող զիւրք մը բունկելու՝ երբ ամէն մարդ հի-
սպմամբ կը դիմէ զայն: Դեռ մէկուն չեմ հանդի-
պած որ զոյգաւորով չի խառն «Փիւնիկի» մասին:
Սակայն անտաւակի այն բարեկամութիւննե-
րու մէկն է խաղիկ կէտը: Ամէն մարդ կը գոմէ,
բայց գոմար է գտնել մէկը որ չի խառնափառ
ուր պարունակութեան մասին բնական հետա-
քրքրութեամբ մը խառնակցիլ հեղ:

Հ. Յ. ԴԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ ՔԱԼԻՃՈՐՆԻՈՅ ԱՌԱՋԻՆ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԸ

Տեղի ունեցաւ 1918ի, Մայիս 12ի, կիրակի, Հ. Յ. Դ. «ԱՐՆՈՒՆԻ» Գրադարան-Ընթերցա-

Գրանի Սրահին մէջ

Ներկայացուցիչներ ունէին: Յիւզեմ — Ա.
Թիւրքեան, Պար. Յակոբեան և Մարտիրոս
Սառաթեան (Յարլը) — Յակոբ Կարապետեան և
Տիգրան Փափաղեան: Փարլըր — Արմենակ Այ-
գաղեան և խորհրդ. Մ. Թորոյեան, Րիւսի — Գ.
Միլիկեան: Լուս Աննիլ — Մոսկով Մոսկովեան,
Ալեքս Փիլիպոսեան և Պաղա. Աւետիսեան: Սան
Ֆրանցիսկո — Սիգրակի իմպիւն և խորհրդական՝
ճան Փէլէքեան: Սիւրբ — Լազարէթ Թաղ-
եան (Մաղիկ): Փորթիւս — Միքայի Ռաֆի-
կեան: Քիւնի Փրքիլի զինուոր ընկերներէն՝ Յ. Թա-
շինեան: Եղիւ — Թ. Չարաֆեան: «Ապագայի»
խմբագրութիւնէն — Գ. Գալապալեան: Գործիչ
Ա. Միլիկեան:

Ընդհանուր արձագանքութիւնը շատ լաւ էր: Բո-
լոր շրջաններէն ալ տեղեկագրուեցան որ կուսակ-
ցական շարքերը ընկնուած չեն՝ համազգային
այս տառապանքի օրերուն և որ պատրաստ են ա-
մէն օժանդակութիւն հանցելու: Օրակարգի մէջ
ի միջի այլ կարեւոր հարցերու, կար և Հայ Աղ-
գային Միութեան խնդիրը: Բոլոր պատգամաւոր-
ներն ալ յատուկ ուշադրութիւն զարմուցին այն
կէտի վրայ որ ներկայ օրերուն, երբ ամէն պետու-
թիւն իր մէջ միասին ունի կազմած մեր մէջ նո-
ման հաւատարմութեան պէտքը կը գրաւուի: Այն
արձագանքութիւնը ցոյց տուեցաւ ժողովին մէջ
որ մենք կրնանք և պարտաւոր ենք բնագոյնակ
Միութեան սրայ զործունէութեանը, Էթէ ունե-
ւան և այն տակի զործնելու նպատակով:

Շրջանային ժողովը միաժամանակ արձագա-
րութիւն յայտնեց ապստանական յառաջիմական
տարրերու հետ միասնաբար յառաջ տանել Հայ
Ազատագրութեան զորքը և ամէն հարաւոր ժի-
ջանքներով պայքարել հակամիութեանական տարրե-
րուն զէմ:

Ժողովականներու մէջ կը տիրէր այլ ոչ մը,
պայքարի և կոխի: Շատերն այն կարծիքն ունե-
լին որ ներկայ օրերուն մէջ մեկ համար գոյութիւն
ունի քան ճակատի թաղաքականութիւն, որ թիւրք
կառավարութիւնը վճած է ընդմիջել ընկ մարդը
Հայութիւնը և ապա ուրեմն հայ երեսաստորու-
թիւնն անտարրեր միայն իրարուէր չունի ու
պարտաւոր է իր պարտականութիւնը կատարել
զործանակ թալլելու զիւրիւրով:

Ժողովի սկիզբն առաւտեան մամբ 9:30 էն
մինչ 1 և ապա 2:30 էն մինչ 6:

Երեկոյեան ալ 7:30 էն տեղի ունեցաւ ընկալա-
կան-համակրական հաւաքով մը՝ «Ապագայի»
Տառնակակին առթիւ, ներկայութեամբ շրջան-
ներէն եկած պատգամաւոր ընկերներ: Մանր-
մանակ զեղեցիկ միջոցաւ մը ստեղծուած էր:
Համապատասխան թաղաքակրթական և հա-
մակրական փոխացած էին ներկայ գտնուելու:
Հ. Յ. Դ. Ալեքեանի ընկերացարանը լիւն էր: Ընկ.
Ա. Միլիկեանի ընկեր մը խորհրդէն ետք՝ այդ
օրուայ հաւաքովի նպատակը բացատրող, տա-
նապետութեան հրաւիրուեցաւ ընկ. Թ. Չարաֆե-
ան «Հայերէն» օրաթերթի հիմնադրողներէն և
ստանդին խմբագիրը: Այդ զեղեցիկ զուգարկու-
թիւնը — Ամերիկայէն առաջին և տարածուած օ-
րաթերթի խմբագիրը — ներկայ կրկնաւ «Ապագայի»
զի համաձայնեան համար արուած հանգանք:

Ամենուս զիւրէն վեր ճարեւել կը փորձուի «Փիւ-
նիկ»: Ըսել չեմ ուղեր թէ ամենուս զիւրէն ալ
այնպիսի վերէն չի կրնար ճարեւել: Այլ ըսել կու-
ղեմ թէ կարելի է միւսնոյն տեղը հասնիլ աւելի
երկրամաս յայտնով մը: Մեր նախապաշտօն-
ներն ու անհաստան հաստգութիւնը որչափ ալ
կենսական ու չափաւ խնդիրներ յայտն, հետա-
քրքրութեան աւարական ամէն պարագային և ամէն
մեր տակ հաւատարմութեան ընծայելի չեն ընէր:
Երբ յոգուած մը հանգիստի մը էջերը կը գրաւէ,
կա՛մ նիւթը բնաւոր և հետաքրքրական բլլալու
է և կա՛մ ներկայացնելու եղանակը: Ասիկ տար-
րեր վերաբ

Հօրքն	15,000
Սէյմի ձօգէփ	300
Քանաւա Սիւրի	300
Պէրէնտօրփ	2000
Ս. Փօյ	1000
Միմիափօլիս	2000
Քանալիլ	500
Օմաւա	300
Իսր. Ս. Լուիզ	5000
Կրամիթ Սիւրի	5000
Ս. Լուիզ	3000
Պայրիմուր	300
Կրօլ Սիւրի	1300
Հօփուէլ	20,000
Ուալմիլլըն	200
Րիչմոնտ	1000
Նօրթօլֆ (Կատարած է)	515
ՔԱԼԻՖՈՐՆԻԱՅԻ քրքանի քամին	
Խանութւն է	255,000
Քանաւա	
Պրէնթփըրտ	500
Կալի	1000
Կիւէլփ	300
Համիլթըն	2500
Մօնթրէալ	600
Ս. Կատարիմէ	2300
Թօթօնթօ	500
Տրմուէս	300
Հ. Ա. Մ. Կեմ. ԶԱՆԳ. ՅԱՆԶ.	

ՊԱՆՏՈՆԱԿԱՆ ԶԵՆՈՅՑ

Հայ Ազգ. Միութիւնը արդէն ժամանակին յայտարարած է մէկ միլիոն տուրքի հանգանակութիւնը: Միութեան Կեդրոնական Ծանօթագրութիւնը հարկադրուեցաւ յայտարարել հանգանակութեան բացումը հետեւեալ երկու պատճառներով:—

1. Տեղական հանգանակիչ յանձնարարութիւնը կազմակերպութիւնը՝ որ յրաժարու էր իր փողերէն:

2. Երրորդ Ազատութեան Գանձառանձարու Բեմիկէյնը: Քաղաքապետութեան և պատշաճութեան օրէնքին հակառակ պիտի ըլլար մեր ազգային առանձին ձեռնարկը հրապարակ դնել, երբ մեզի բարեկամ Ամերիկեան կառավարութիւնը իր հրապարակէր կուղղէր այլապէս թուրք ժողովրդին ու անկախագէտ դործակցութեանը:

Յայտարարուի այս պատճառները վերջացած նկատուի՝ Կեդրոնական Հանգանակիչ Ծանօթագրութիւնը հանգանակութիւնը Մայիս 25-էն բացում կը յայտարարէ:

Այս առթիւ մասնաւոր ուղարկութիւն կը հրապարակուի հետեւեալ կէտերով:—

1. Բոլոր յանձնարարութիւնը կը խնայուի փութով կառարկադրուել իրենց դործի բաժանման աշխատութիւնը, և յառաջ տանել անհատական և խորհրդանշան գիտնականներու նախադրութեանը իր դործը:

2. Մասնաւորապէս կը յանձնարարուի որ համապատասխան և ալ կազմակերպական հասարակութիւնը տեղի ունենան որ որ կարելի է, և ալ հասարակութեան մէջ, ի հաշիւ հանգանակութեան, կարեւոր դուրսերը ազգայնական անհատական նախադրութեանը:

3. Կը խնայուի յանձնարարութիւնը և անհատ ազգայնական մեկի տեղեկացնել՝ Միացեալ Նահանգներու, Գանատայի և Հարաւային Ամերիկայի տեղ մէկ մասին մէջ բնակող անհատները դարձնելու, նոյն իսկ անհատ հայերու, հայեցիները, և իր կրթութիւնը:

4. Հանգանակութեան ընթացքին պարբերաբար պիտի հրատարակուի «Տեղեկարար» անունով թրքալեզուի մը՝ ժողովուրդը դիտուի պահելու համար կառարկուած աշխատանքներու մասին: Այն միջոցով ի մասնայ պիտի հարգուի մէկ միլիոն տուրքի բաշխումը դադարիցէն վրայ, նոյնպէս պիտի հրատարակուի հեղհեղ յանձնարարութիւններու ցանկը:

5. Նաեւ կը ծանուցանուի իր Կեդր. Հանգանակիչ Ծանօթագրութիւնը իր արժանաւորութեան տակ ունի հանգանակութեան համար շինուած մասնաւոր կոնսիլներ (պէններ) զոր պիտի զրկենք տեղական Կոնսիլներու իրենց ուղղած բանակին համեմատ՝ հանգանակութեան մասնակցողներուն տուրք համար:

Ի Կիւնաց Հ. Ա. Մ. Կեդր. Հանգ.	Բանձնարարութիւն
Առեւտրական	Կ. Յ. Փափագեան
Առեւտրական	Գ. Պետրոսեան
Յ. Գ. Փափագեանի հանգանակութիւնները	
յետաձգուած են առ աթմ:	

ՊԱՐՏԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐ

Վերջապան անա մրկուի, չիլու...
Իսկ մասն. հրեշտակն դեռ ինձ մօտ չեկաւ,
Դեպ չեղին յառած աշխարհ անդուստ,
Դիտեմ մասն անուշ, և թուղն առուստ,
Որ տեղեկութիւն անհունութեան մէջ
Կերթայ զամէրու իր հուրքը անշէջ:

Կուգիմ հոն թաշիւ ո՛վ իմ հոգեւոյ
Հրեշտակն, աշխարհ անհուն անհուն՝
Երկին զմօրե մ'էլ աթմ ինձ համար
Եւ զառա թրքին արշալոյսներն փառ:
Եկո՛ւր, ո՛վ հրեշտակ, շուտով դիմ հոն տար
Գուցի զարմատին ցուրբը անհուն:

Ո՛հ աշխարհ անթափ զոյգուն պարտաւոր
Եւ դեռ հրեշտակը չեկաւ, անհունութեան,
Վերջին նշանն ալ յայտն հրաշքաւ...
Մարեցաւ, ու եւ յառաջատ, հեղաւ
Ի զո՛ւր կը բաշիմ դանկ թալաւան
Հոգեւոյ կարեւոր, մարդոցմէլ դաման:

Ձի անոնք միայն մէկը տալ սովոր են:
Մարդիմ եւ յաւա անոնց միայն
Թաշիմ լեզուած է մայրերու սովոր:
Որ արեւոյանն թոյն և նախախնդ:

Կեդր. Զոյգին ներքեւ բարեկամութեան,
Ձիւրք յառաւել զայլերու նրման:
Կերթում մտերիմ ովկէանա տեւէ՛ք,
Ինչպէս մայրեան իր հոգին ալիք
Ահա շատաւամբ փութ կուգան մայրին,
Եւ խոյ հառաւամբ դէպ անդունդ ջրերն:
Որ վերջապան ցուրբը մարին,
Իսկ բանաստեղծի յոյգերն հոն գարթներն:

Ֆրէզիո, Քալ.	Յարութիւն Թաղեւան
--------------	-------------------

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ

1. Կլիմայ: Փորձուած է թէ զանազան հասակաւ տղաներ, բոլոր, պատուներ և բանաւորները եթէ իրենց յատուկ կլիման չի գտնեն՝ չեն աճի, և եթէ նոյն իսկ աճին ալ, պատու չեն արտադրի կամ չեն հասցունի իրենց պատուները: Ի ներքոյ պիտի քննենք թանկ մը բոլոր և անոնց տարբեր կլիմաներու ունեցած յատուկութիւնները:

Ա.— Եթէ կայ մշակուող բոլոր մը որ ամենէն աւելի տարածութիւն գտած է աշխարհիս մէջ, այն ալ ցորենն է. բայց այս չի նշանակեր թէ ցորենը ամեն տեղ ալ չաճաւէտ կերպով կրնայ մշակուիլ, քանզի գտնուած է թէ ցորեն երկրները աւելի ցորեն կը մշակեն քան թէ տաք երկրները: Ամերիկայի մէջ, օրինակի համար, Միչիգն Հիւսիսային Նահանգները են որ այս երկրի ցորենին մէջ մօտ կարտադրեն. Գանատայ և Ռուսիա ուրիշ օրինակներ են. հետեւաբար, երբ որ կը փափաքենք ցորեն մշակել, հարաւային երկրները չենք կրնար երթալ, որովհետեւ բոլոր կան որ քիչ-չաքաղէն աւելի չաճաւէտ են տաք երկրներու համար: Ուրիշ բան մ'ալ որ՝ ցորենը մեր երկրին մօտուած առած է. շատ մը գործներ անոր բուն տեղը Կովկաս կը համարեն: Այս վայրէն է որ ցորենը տարածուած է աշխարհի ամեն անկիւնները. աւելի հետեւեալով ցորենի մշակութիւնը մեր հայրենիքին մէջ պէտք է որ ամենաշահութեւր ըլլայ: Եթէ ան առատ չի արտադրի մեր երկրին մէջ, պատճառը ոչ թէ կլիման է, այլ մշակելակերպը որը պէտք է սորվինք հմտորէն: Այդ մասին ի վերջոյ մանրամասն պիտի խօսինք:

Բ.— Վարսակ: Այս բոլորը զով կամ պաղ կլիմաներու մէջ կան ընդհանրապէս, և այն տեղերու համար աւելի չաճաւէտ է քան թէ տաք երկրներու մէջ: Եթէ կը փափաքենք որ վարսակը տաք կլիմաներու մէջ մշակեն՝ պէտք է որ ամենը ցանեն զայն (անոն համար տեսակ մը վարսակ կայ): որովհետեւ ձմեռ անոն անոր արմատները կանգնի, և զարման պիտի ընդհանրապէս կողարին զով օգէն և կանուխ ալ կը հասունանան:

Գ. Գարի.— Այս բոլորն ալ մեր հայրենիքին մօտուած առած է, բուն տեղը ըլլալով Կարմիր Մօզի, Կովկասեան լեռներու և Կասպից Մօզի մէջ տեղերը: Այս կը նշանակէ թէ մեր երկիրը լայնապաշտ կը խոտաւանայ մշակել այն բոլորը, որոնք այն տեղին տարածուած են: Վարսակի նրման դարին ալ զով կլիմաներու մէջ լայն կանգնի: Դ. Համար.— Կանգնած չկայ թէ համարն ալ Արեւմտեան Ասիոյ ընտանի մէջ բոլորն է. ճիշդ տեղը Ռուսիոյ Հարաւային մասին մէջն է, և այս երկրին է որ աշխարհի ամենէն շատ համար կարտադրէ: Այս հասարակարկ տաք երկրներու մէջ ընտան համար, ուրեմն, մի փորձեր, քանզի ան արդէն փորձուած է:

Ջուրը ամենէն աւելի կլիմային հետ ուղղակի յարաբերութիւն ունի. ուստի, քանի կլիմային մօտին է որ կը խօսինք, պէտք է որ քաղաքները ջուրին կարեւորութիւնը բոլորուն համար:

Ամէն բանէ աւելի բոլորը ջրի պէտքը ունին: Առանց անոր բոլորը անուշ չեն կարող ընդունիլ: Ջրին միջոցովն է որ բոլոր անուշը կը լայնուի, այսինքն այնպիսի մեծ մը կը վերածուի որ բոլորը կարող կըլլան դիտուի իրարմէլ զայն: Բացի այս պատճառներէ՝ ջուրը կը զօղանցի բոլորը խիստ սովի ժամանակ: Միեւնոյն ժամանակ, անկայն եթէ ջուրը չափաւոր շատ ըլլայ հողին մէջ, արդէն կը հանգիստանայ որ բոլորն օդ անոն և կարող ըլլան իրենց անուշը դործածել: Այս պատճառներով երկրագործները ստիպուած են կամ օտարէլ իրենց արտերը, և կամ քամէլ զայն:

Ուստի, եթէ ոեւ կլիմայ յատկանշաւոր անձրեւ չի կարող հայթայթել՝ պէտք է որ երկրագործը հայթայթէ ալի պահարար: Այս պարագաներուն տակ արտեր ջրի հարկ է քաղաքականապէս: Մեր նախահայրերու հայրերը նոյն իսկ այդ տեսակով հայթայթած են ջուրը. քանզի կրտսի թէ նոյն իսկ 2000 Բ. Ա. թուականին Եդրոսի և Եփրատի ափերը ջրով իրկարագործութիւն բաժն են անոնք:

Թէ զանազան բոլոր մէկ անգամէն ո՛րքան ջուր կարող են գործածել շահաւէտորէն, մենք հետեւեալ աղբյուրներ կը ներկայացնենք (Տր. Էլվուտ Միտ).

ԲԵՐԲ	Որքան խոր պէտք չրիլ	Ջրիւր ժամանակ
Պարսեղ	2-68 ասֆալթիլ 1էն—	Յունի 26
Աւուշտ	1-49 » Յունի 12էն—	Օգոստոս 1
Գեմմայնմար	1-73 » Մայիս 22էն—	Օգոստոս 20
Կիլիլ	1-40 » Յունի 21էն—	Յունի 29
Վարակ	3-95 » Մայիս 17էն—	Սեպտեմբ. 15
Գարի	3-39 » Ապրիլ 1էն—	Սեպտեմբ. 22
Յարեն	2-76 » Ապրիլ 15էն—	Սեպտ. 2

Այս աղբյուրներ կը ցուցն թէ խորամանկոր անգամ որ ոեւ բոլոր ջրիւր պէտք ըլլայ, պահանջը ամեն համեմատ ջուր պէտք է հայթայթուի: Ջրիւր ժամանակն ալ խիստ կարեւոր է, և այս աղբյուրները թերեւ մեր հայրենիքի կլիմային շատ լայն համապատասխաններ, անկայն միեւնոյն նրպատակին կը ծառայէ: Բոլորը կան որ միայն մէկ անգամ պէտք է ջրիլ. Կիլիլը տաք մէկ լայն օրինակն է: Բոլորը ալ կան որ երկու անգամ ջրիլը աւելի օգտակար է՝ ցորեն, գարի, վարակ են, և բոլորն ալ որոնք երեք անգամէն մինչեւ 8—10 անգամ ջրիւր. պէտք կըլլան. անոնք են աւուշտը, Գեմմայնմարը և արիւն բանաւորները:

Անոր հակառակ, ինչպէս մասնաւորապէս ենք, շատ մը պարագաներու տակ պէտք է որ ջուրը քամուի հողին. այս սովորութիւնը շատ ընդհանրացած է Ամերիկայի մէջ, մասնաւորապէս միջին Նահանգներու (Ալաբամա, Միչիգն, Ինդիան, Միսիսիպի, Կալիֆ. մէջ): Եւ քաղաքին ուրիշ երկրներու մէջ ալ այս սովորութիւնը կայ: ճիշդը քանզի այս աւելորդ ջրին հողին քամելը արեւմտեան կայան է անհրաժեշտ՝ որքան օտարը, քանզի այս միջոցը հետեւեալ շահեկանութիւնները ունի բոլորուն և հողին համար:

Նախ, որովհետեւ ջուրը առատ է հողին մէջ, այն հողը ընդհանրապէս անգործածելի դարձած է, այսինքն օգտի վերածուած է այն. այս տես-

Fresno's Biggest, Busiest Store

Radin & Kamp

TULARE ST. BETWEEN I. AND J.
We Sell for Less Because We Sell for Cash

ԳՆՈՒՄՆԵՐ Սիւրիւր համար տեսիք

ՍԷՄ ՄԱԼԽԱՍԵԱՆԸ ԵՐՐՈՐԴ ՅԱՐԿԻՆ ՎՐԱՅ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՏ ՀԱՄԱՐ ՆՈՐ ԳԱՐԱՆ ՀԱԳՈՒՍՆԵՐ

ԱՐԱՆՏ ՀԱՆԱԿԻ ՀԱԳՈՒՍՆԵՐ \$15.00

Ինչո՞ւ անոնք, երբ քաղաքին մէջ ամենէն արժէքաւոր և ամանապին սիւթերը կարող էր դնել յիշեալ զեղչեալ դուժարով:

Նաեւ կը ծախենք ամառուան ձեռուր շապիկներ՝ օձիքներով և հասարակ դիմն է \$1.00: Առանց անմոնայու եկուր և անգամ մը տես:

Գարնան համար բամբակեայ եւոնիւրն սիւթեր իրականին մէջ կարժէ որ դաս և անգամ մը տեսնեն համարուելու համար թէ շատ գերազանց են:

Տալիքնոց եւոնիւրն սիւթեր (ներքին հագուստներ) ալ մ 69 սենթ:

Վերջիշեալներուն համար մասնաւորապէս տեսիք Սիւր Մալխասեանը:

Fresno Furniture Co.

Երկու Խանութներ

2232 Tulare - 457 Eye Sts.

ԴԱՆԻԼ ԳԱԼԱՅԵԱՆ—ՍԵՓԱԿԱՆԱՏԻՐ

Տան տեղեւոյ հանգանակութեան համար հնարուած բոլոր կահարանայ մէջ օգտակարի ջերմոցը ամենաբարձր տեղը կը բռնէ. որը կը նշանակէ մաքուր, առողջապահիկ և զով խոհանոց:

Eclipse Gas Stoves & Ranges

Որքան գործակալութիւնը ստանձնած ենք Եւրոպայի համար, իրականին մէջ յառաջանքն է թէ երեւոյթով և թէ գիտացիւն շինուած զով. մասնաւոր գինը շատ գիշարածաշին իր բաժն ենք, որով կը սիրենք անոնք ամէն հայ որ օգտակարի դիտուի խոհանոց անի հաւ մը գնել իր տան մէջ մաքուրութեան և խնայողութեան համար:

Ուրիշ ամէն տեսակ կարանայ և սառուցարկներու համար մեզ տեսիք և դո՛ւ պիտի մնաք:

TELEPHONE 1965

ՃՕՐՃ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

REPRESENTING Victor Tire Co.

Արդեօք պահ մը խորհած էք և հետապնդեալ զա՞մ էք թէ ինչ թաշիւ ամենէն շատ ծառայութիւնը կուտայ: շատերը առանց հետապնդելու կերթան կանոնն այն որ շատ ծանուցուած է. բայց կը սխալու բարեկամք երբ ոեւ ամէն թաշիւ մը կամ թուրքի մը պէտքը զգաս, մի մոռնար բաժն և եկուր որ եւ ալ ցուցադրեմ իմ տեսակը որ 5000 մղոն երաշխաւորուած է: Եւ ես որքան եմ որ կարելիմ իննց Հայ Ազգային Միութեան յատկացրեն:

Որքան պատահութիւն թեղի, օղեղ ինքզինքի ինչպէս նաեւ ազգիլ:

Ձեզ միայն յիշողութիւն մը՝ որ մենք միջոցաւորին ամէն տեսակ գործեր կընենք ինչպէս նաեւ կը ծախենք կապիլն և ամէն տեսակ իւրեր:

Ֆօն 1063 1216 Վան Նեւ Էլվիւր Բիլիլեյմսթըմբընը եւս Ֆրէզիոյի մէջ կընենք:

Barrett-Hicks Co.

1035—1041 Eye St., Phone Exc. 2

ՍԱՌՈՒՅԱՐԿԸ (ԴԵՖԻՆԻՏԵՐ) ՍԸ ՈՒՆԻՍ

Այս ամառ ի՞նչ պիտի ընեն կերակուրները թարմ պահելու համար: Լաւ ատուցարկը մը ունի: Իրականապէս կրնա զբաժն խնայել, որովհետեւ աւելորդ կերակուրները կրկին այդ կերպով կրնա գործածել:

«ԱՆԱՍՔԱ ԴԵՖԻՆԻՏԵՐ»Ը ՔԵԶԻ ՀԱՄԱՐ ԱՆԱԳՈՅՆՆ Է

Եթէ պէտք ունիս սառուցարկի մը, զայն և տեսնելու եւ «Արաքս» կուտումը որ յաւազոյնն է չուկային մէջ և լաւագոյն կը ծառայէ քու պէտքերուդ: Դիմացիւն, լաւ շինուած է, հիւնալի գրութիւն մը ունի և առ կը խնայէ:

ՊԱՐԻԹ-ՀԵՔՍ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1031—1041 Այ փողոց Ֆրէզիո, Քալ. Փրէմիլ, Ամէն տեսակ Ջերմոցներ Հարստեր, Ջերմոցներ, Ներքի, Առողջապահական

Քերէ. — Ե՛կ պատահեր որ երբէք հանգիստ չը-
լած ծովեցի աշակերտներու պէս ուշիմ աշա-
կերտներու: 19

1907ի վերջերս, Երկրաբան կոչուող աշխարհ
քերտ գիտնական խումբ մը, սկսաւ աշակերտու-
թեան օրը ցերեկով: Անոնք խոր չէին դնէր
Քերտի, քերտի կայ հայի մէջ. աւելի քան հա-
րիւր հոգի խումբ մը կազմած կը կողոպտեն գի-
տնական խումբ մը: Օր մը ծովեցի հոգիին ալ
որ մեղքերն անցնէր: Օր մը ծովեցի հոգիին ալ
յետայ մը զապաթին հաւար կընէր զէպի գիտը
Քէ պատահար տարին, Երկրաբանութիւնը
մնացած սփռնեցով զիմեց զէպի ոտքէն մինչև
գլուխը գնեցած քերտերը, բայց զնոյապէս տե-
ղատարարին տակ մեծածախն և զիմեցի գի-
տաբանու: Եւ: Ինչպէս միշտ այդ տղան ալ
չէր իր անհրաժեշտութիւնը: Երբ ուժգնորէն
սուլից ծովեցիներու ականջին: Ինչպէս զապաթ-
աւորութեան անհրաժեշտ կարիքը շատոց զգացած էր
Ամերիկայի ծովեցի երկրաբանութիւնը և պա-
տիւն անոր, որ ներկայիս պարտականութեան մը
գիտնականութեան զէպ մասամբ արդարացուց իր
վրայ գրուած յոյսերը: Հայ Երկրաբան. Դանիակ-
ցութեան միջոցով:

Կրիկիայ կատարած զարմեալ մօտք գիտը կո-
ղոպտելու փորձ մը ընելու առիթը ներկայացուց
քերտերուն, սակայն ծովեցիի օգտուելով անց-
նալի փորձերէն — կին, երեխայ և ինքնապաշա-
պանութեան անընդունակները լեցուցած էր կըզ-
գին, իսկ երկրաբանութիւնը պատրաստած
ինքնապաշտպանութեան՝ իր կարելի միջոցներով
կապաւոր գիտին չընկալէր ընկել չէինելու վայր-
կանքին: Աւագակ քերտերը կողոպտուի տնեւան-
քով անհոսները սրած կապաւոր մօտքի չընկալ-
լաններու վրայ, բայց յարմարուլու շափ անխո-
ւեմ չէին, վստահ գիտնալով որ ծովեցին կատակ
պիտի չընէր այս անգամին:

Համերոպական պատերազմը սկսելէ վերջ երբ
հայկական անկախագրելի մարտիրոսութեան յու-
րը առինք, մօտքի աշխարհագրական գիտը մեղի
լու մանով ըլլալուն համար գիտնալ որ զույ-
մին ամենատանկին անոր գլխուն պիտի դայ,
քանի որ պաշարուած էր աւագակ քերտ գիտը-
րով: Այս, գիտելին որ հարուածին ամենաուժ-
գինը անոր գլխուն պիտի հանգիպէ, բայց կը
յուսայինք թէ մեր ջանքը և Հ. Յ. Դանիակցու-
թեան աշխատանքը պարագը պիտի չընթար,
յոյս ունէինք թէ մօտքը չմեղանկէր առաջ չպիտի
մեռնէ: Եւ այդպէս ալ ըրեր է մեր պաշտելի Ժը-
նըրգաւորը, փառք իրեն:

Շատուց կը որմօտքի ինքնապաշտպանու-
թեան մասին հասաւ որ կտոր յուրեր տաւ ինք
բայց ընդհանուր և ամփոփ տեղեկութիւն մը չու-
նէինք: Այդ պակասը կը լրացնէ մեր հայրենա-
կիցը, որ երկրէն կուգայ՝ մօտքի մասին ակա-
նապետի և հաստատուած յուրեր ընկելով իր հետ:
Ուրեմն վերջանեմ խոսք, խօսելու պատահու-
թիւնը հայրենակցիս տալով:

Աղղումն վարդապետեան

ՏԵՂԱԿԱՆ

Մանկագոյժ

Տր. ԹՈՐՈՍԱՆ ՄԵՆԱՍ

Յաւով կը տեղեկագրենք որ Թորի չընէր մանով
բարեկիցն և աղին Տր. Թորոսեանը, որ հիւան-
դութեան պատճառաւ Բալթիկայից եկած էր՝
բժշկուելու համար, Ալեքսի մէջ մեռած է: Հան-
գուցեալի մասին կենսագրական տեղեկութիւնե-
րը և իր անձը պատկերացող յոգուածները մե-
տքերով չեմեղաւ համարի մէջ կուտանք: Նա
եղած է մշտական և երկարամեայ աշխատակիցը
«Հայրենիք» օրաթերթին ինչպէս նաև «Արարի-
կի»-ի: Իր վերջին և լուր ընդունելութիւնը գտած հր-
ատարարութիւնն է «Մեռելիք» Առաջարկում
բիւն գիրքը, որ այնքան ջանքով ընդունուե-
ցաւ ու գնահատուեցաւ հայ մամուլի կողմէն:

Մեղադրութիւն իր խորին ցաւացութիւնը կը
յայտնէ Թորի Տր. Թորոսեանի մոտաց և աղ-
գականներուն:

Տր. Թ. Թորոսեանի յարգալից արարութիւնը տեղի
պիտի ունենայ այս Կիրակի ժամը 2.30 ին, Ը-
թիկովը և Գին մեղադրութիւնը մասունքէն:
Իր մանկութեան և բարեկամները կը հրաւիրուին
ներկայ գտնուել և ծաղկեմունքի փոխան նուէր-
ներ կընան յատկացուիլ ի նպաստ հայ կարօտեալ-
ներու:

ՀԱՅ ԱՋԳ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ԺՈՂՈՎ

ԹՈՒԼԱՐԱՍԻ ՄԷՋ

Տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Կիրա-
կի, Մայիս 26ին: Մանրամասնութիւն-
ները տեղւոյն վրայ:

Յիշեմ — Մայիս 19ի երեկոյան տեղի ունե-
ցաւ Հ. Բ. Ը. Միութեան հրապարակային ժողո-
քի, առնականութեան ժողովը: Ժողովը
բացուեցաւ Ամերիկեան ազգային քայլերով: Ա-
յս հրաւիրուեցաւ Վարդան Մ. վարդ. Գաւաթ-
եան՝ ազգով մը ընելու համար: Երկու Գրաքի
Գաւաթեանները կը խորհարարէր երկու Միութեան
քայլերով: Առաջին խօսքն եղաւ Գր. Միութեան
որ յայտարարեց թէ յուր հաստատութիւնները
— տեղեկական, ուսումնասիրացներ, Կ. խօսքի
պիտի լուծուին Բարեկամական Ընկերութեան
տանց մասնաճիւղ: Իր արդէն զոյգութիւն ունի Հայ
Ազգային Միութեան, որուն յուրեր ալ միացած
են, իրմէ և իր խմբակէն դուրս:

Այդ ժողովի մէջ միութեան երեւոյթը եր-
կրորդ խօսքը եղաւ՝ հանրամասն Պատ. Սա-
գոնեան, որ զեղեցիկ ճով օրուայ հրատաղ հայ
կեանքի վրայ խօսեցաւ, և ներկաներ ուշի ուշով
հետեցան իրեն մերթ մտախաբութեամբ, մերթ
անմկանք: Ի միջի այլոց խօսեցաւ հայու յարու-
թեան մասին, որուն ինք անհաճման հաւատք մը
ունի: Եթէ հրեաներ յաջողեցան Յիսուսը խա-
չել, միս ու ոսկորը շարժարել, մեղքնել, խոր-
հելով որ Յիսուսի մահուամբ վերջ կընան դնել
նաև իր բերած լոյսին, նոր օրէնքներին, որոնք
ոչ այլ ինչ էին եթէ ոչ մարդկութեան ազատա-
գրութեան միջոցները. սակայն անոնք չկրցան
անոր զապաթարին տապալել, վստայի արդարու-
թիւնը անյաղթելի է:

Այդպէս ինչպէս հրեաներ Յիսուսին, Քրիստոսին
ալ հայերուն տնտեսական մախաճէ, կրօնական
մոլեռանդութիւն կամ ազգայնական լուրջագի-
րութեամբ թշուառ կրցին 1,300,000 հայեր պաշ-
նել, սակայն անոնք երբէք չպիտի յաջողին խոր-
տակելու արդարութիւնը, յոյսը որ հայուն ի-
տեան է և որու կողմն է ընտրութիւն ինքը, և
մարդկային անտարբերի մեծամասնութիւնը:

Հայր չմեռնէր, բայց, որովհետեւ ապրիլի գի-
տէ: Մեռնէր այսօր կը տեսնենք հայ կարին գի-
տերին Ամերիկեան, Ֆրանսական և Անգլիական
ու ուսումնական թանկաներուն մէջ, որոնք կուրք
կուտան թանկալուութեան արդարութիւնը պաշա-
պանելու համար (մաքիւր): Նաև այսօր մեռնէր կոմ
կաթի մէջ ունինք վաթսու չափարոց հայկական
գորարանակ մը, որոնք իրենց գոյութեան օրհա-
տական պաշարը կը մզեն (բոսն մաքիւր): Մեծ
հաւատք ունիմ հայու թաղուն ուսերի, նկարա-
գրի և ստեղծագործութեան վրայ:
Տր. Վ. Գ. Թաշեան կարգաց տեղւոյ մաս-
նաճիւղի տեղեկատուութիւնը և ոչ առնել ներկա-
ներ ցրուեցան տանելով իրենց հետ զանազան ար-
արարութիւններ:

Հ. Յ. Դան. Յիշեմ իր կոմիտէի ընկերական
կարեւոր ժողովը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ
Կիրակի, մայիս 26ին, առաւօտեան ժամը 9.30,
«Արարիկ»-ի խմբագրատան մէջ: Բոլոր ընկերոնե-
րը ստիպողաբար կը հրաւիրուին: Ներկայ պիտի
ըլլայ ընկ. Ա. Միքայէլեան:

Իսթի չընաներէն Յիշեմ վերադարձաւ ընկ.
Արարիկեան Մեղադրութեան, որ իրենց նորակազմ
ընկերութեան կողմէ իր ներկայացուցիչ այցե-
լած է Երեւան, Նի. Երեւ. Յիշեմ վերջին շուկայի
գնեցուց հետ մանովանալու:

ՏԻՐԱՆԱԿԵՐՏԻՆԵՐՈՒՆ
Տեղեկանակեցութիւնը Ընկերութեան ընդհա-
նուր ժողովը տեղի պիտի ունենայ Յունիս 2 ի
Կիրակի օրը, կէսօրէն ետք ժամը 2ին, Ս. Երե-
ւանից Երեւանի Ներքնաբերական մէջ:
Յիշեմ իր և չընկալի թուր տեղեկանակե-
ցիները կը հրաւիրուին ներկայ գտնուիլ այս կա-
րեւոր ժողովին, ուր ընտրութեան պիտի ենթարկ-
ուի նոր արարատուած կանոնադրութիւնը ու
կարգ մը խնդիրներ պիտի ներկայացուին ի պարտ
ու պատշաճ տնօրէնութեան:
Մ. ՉՈՒԼԱՐԱՍԻՆ՝ Բարտաղար

ՍԱՄՈՒԷԼ Յ. ԱՐԹՈՒՆԵԱՆ
Սամուէլ Արթիւնեան (Եղեմի) արտօնուած է
նահանգապետ Սթիֆորդին փաստաբանական նո-
տարի գործեր ընելու Թիւրքի զաւառին մէջ: Ան
արտօնուած է պաշտօնագրութիւններ և նորքի
փրկելի պատկան ըլլող գործերը հաւատարմու-
թեամբ պիտի կատարէ: Եղեմի մէջ ընկելով՝
Թիւրքի զաւառին սեկ մէջ մասին մէջ կարող
պիտի ըլլայ պաշտօնավարել — մասնաւորապէս
Եղեմի, Միլիթի և Օրոտայի մէջ:

Անցեալ հինգշաբթի, Մայիս 16ին, Լուս Անճը-
րկաբանի ընկ. Յ. Ղազարեանին տիկինը մանչ
զաւակ մը ունեցաւ:

ՀԻՄՈՒՄԱՆՈՒՆ ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ
Հայ Բարեկամաց Կրթարարական Ընկերութիւ-
նը վիճարարական ժողով մը սարքած է այս իրի-
կուն, (մայիս 24) Հայ Սբուի ժողովարարին
մէջ, ուր պիտի. Կ. Աշեման և Յարութիւն Գար-
սեմեան պիտի վիճարարեն Աղօթա խումբի ան-
դամներուն հետ նիւթ ունենալով մահու Պա-
տիւր: Մուտքը օրէն և հայեր կը հրաւիրուին
ներկայ գտնուիլ:

Թրքիայի ճիւղին կը յայտարարեն իրենց
հաստիքի թշուառութեամբ սկսած են մեծ համ-
բու. փաստելի կեդրոնական Բալթիկայի մէջ:
Ասոր կը վկայեն Սարգիս Ամատեան և Մատթե-
ոս Յակոբեան որոնք այս թիւղներուն գիտելով
կատարելապէս ապաքինած են իրենց անբուժելի
կարծուած հիւանդութիւններէն:

ՊԵՐՆԱԿԵԼԻ ՕՏԱՐՈՒՆԸ

Երկուշաբթի կէսօրէն վերջ Ս. Երեւ. Եկեղե-
ցոյ արձնէ մէջ թշուառացի մը տղուցաւ ի պա-
տի. Տիկ. Թորոսեանեան, Եկեղեցաւոր և Որբ.
Տիկնանց կողմէն, առ ի գնահատութիւն իր գոր-
ծունէութեան ու ազգայն արամագրութեանց:
Ինչ ամերիկացի մը ըլլալով հանգեցած էր հայ ա-
մուսնուն ազգը կը յարգէ ու կը սիրէ այնպէս որ-
պէս միայն մեծ հոգեմեծ կարող են ընել: Անոր
յիշատակն է համար արդէն իսկ հասնող սեկ ար-
տաւոր ընկերութեան կարեւոր գործարար մը ար-
ւած է բարեկամական հաստատութիւններու ու
իր ազգայնի արամագրութիւնները, զերազանց
պէս կը շնորհն այն անդուգական հոգին զոր կը
կրէ ան: Փափաքելի է որ այդ օտար ազգին կինը
օրինակ ըլլայ հայ կիներու՝ որոնք շատ անգամ
ստա անտարբերութեան միայն ցոյց կուտան իր-
տաւարար հայ ազգին հանդէպ:

Edgar A. Nichols

ԵՏԻՍԻ ՆԻՔՈԼՆ

Իր բեկնածու երրորդ զապաթը չընէր Բան-
թիւրի պաշտօնին, կը փափաքէր թուր անտեղ-
եակ եղողներուն բաւ թէ վերջին շորս տարիներէ
ի վեր զապաթիս ստիկանական բաժանմունքին

մէջ կը ծառայէ, և այս գիւրջը ինծի որոշ գի-
տակցութիւն մը պարգեւած է թէ ի՞նչ են պաշտո-
նական անհրաժեշտութիւններ որոնք կարեւոր են
Քանթալիքի պաշտօնը վարելու յաջողութեամբ
և միաժամանակ զո՞ք թողելով տուրք վճարող բա-
ղաբային:

Օրէնքը մանաւա՛ր և օրէնքը գործադրելու հո-
մանիչ են:

Երկուքն ալ մանաւա՛ր համար անհրաժեշտ է
չարունակական փորձառութիւն ունենալ, պար-
տականութեան լուրջ ուղղութիւն և խոնական
նկատողութիւն:

Եթէ մեր օմանգակութիւնը ընտրէ թեկնածու
մը պաշտօնի, մեր միակ փափաքը պիտի ըլլայ
անշուշտ որ մեր բարւոյն համար մեր զապաթա-
րները իրականանան, ինչպէս և հանրութեան օգ-
տին համար:

Երբ դուք մէկ քուէն կը նշանակէք և մեր ուզած
թեկնածուն կընտրուի, կզգաք թէ յաջողական մը
չաճած էք:

ԱՆՎ՝ ՃԻՇԵՒ ԱՅԻ Է ՄԵՐ ՆՊԱՏԱԿԸ

Երբ մեր քուէն կուտայ, յառաջիկայ Նախնա-
կան ընտրութեանց տան, մեր խաչանիշը գրու-
մեցէք ԵՏԻՍԻ ՆԻՔՈԼՆ անունով գէժ:

Բնաւ տարիք չպիտի ունենայ զոչալու մեր այս
ուղղութեամբ տուած քուէին համար:

The Wonder Underprice Cash Downstairs Store

ՄԱՍՆԱԽՈՐ ԳՆՈՒՄԻ ՍԵՅԼ

ԱՌՏՆԻՆ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐՈՒ ԵՒ ԳՈԳՆՈՅՆԵՐՈՒ

ԱՅՍ ԱՌԱՒՈՏ ԿԱԿԱՄ ՄԵՐ ՊԵՅՄԱՆՆԵԹԻ Ն ՄԵՋ

77 սեկթ արժողները	պիտի ծախուին	47 ս.
97 սեկթ արժողները	պիտի ծախուին	67 ս.
1,17—1,67 արժողները	» »	97 ս.
59 սեկթ արժող գողեցները	» »	29 ս.
97—1,17 արժող գողեցները	» »	67 ս.

ՋԱՆԱՅԷՐ ՕԳՏՈՒԻԼ ՊԱՏԵՀՈՒԹԵՆԷՆ

ՎԼԱՍՈՒԱՆ ՎԻՃԱՐՆ ՄԷՋ

ՄԵՐ ՆՈՐՈԳԵԼԷՆ ԵՏԻ

735 ԱՅ ՓՈՂՈՑ.

ՄԵՐ ՀԱՍՏԷՆ ԵՒ

ԹԷԼԷՑՈՆԻՆ

ԹԻԻԸ ՈՐ Է՝

ՊԵՐՆԱԿԵԼԻ ՕՏԱՐՈՒՆԸ

ՄԵՆԷՔ Կը նորոգէք ու կը վերաշինէք սեկն տեսակ ՌԱՍԻԱԹՈՐՆԵՐ, ՎԼԱՍ-
չիւններ, ապակիներ կանցնէք \$2,50 Էն մինչև \$4,00: Յէնարը պատի և օթօթի-
րի ՄԻԱՅՆ արտադրան մասերուն նորոգութիւնները, նորէ մը չեն տարբերիր:

Եթէ մեր օթօթիւն ՌԱՍԻԱԹՈՐՆԵՐ զէ՛ն կըրպով փնտրուած է ու կը խորհիք թէ
նոր մը պէտք է, նախ ինչ գիտեցէք ևս մէջի մասը (հրեւոմ գտար) կը փոխեմ \$25,
00 Էն մինչև \$35,00 ի: Գործն ալ նորէ մը աւելի լուր ընելու պայմանաւ:

ԱՊԱՀՈՎ ԳՈՐԾ ՈՒ ՎՍԱՀԷԼԻ ՄԻՔԷԼԻԹ ԽՆՏՈՐԱՆԵՐՈՒ ՄԻԱՅՆ ՏԵՂԸ:

ՄԵՐ ԸՍԱՄԵՆԵՐԸ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆԻՆ ՄԷՋ ՄԻԱՅՆ ԿԸ ՌՈՍԻՆ:

ՄԷԿ ՓՈՐՉ ԿԸ ԲԱԻԷ:

Պաշտօնէն չուրս զանաւանդեալը թող ինծի գրէն
եւ ի բնէն կը պատասխանեմ:

ՏՕՔԹՈՐ Բ. ԹԻԻԷՅ

